

PER ØSTERGAARD

SIDAN 1

Minifakta om helikoptrar

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Läs Minifakta om helikoptrar och lär dig när helikoptrar används och hur fort de kan köra. Det är till exempel helikoptrar som hjälper till när en skog brinner och när en människa har skadat sig på fjället. Visste du att en helikopter kan bära ett helt hus?

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap i texterna och jämföra med egna erfarenheter. (SV åk 1–3)
- Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll. (SV åk 1–3)
- Språkliga strukturer och normer. Grundläggande skrivregler, med gemener och versaler, de vanligaste skiljetecknen samt stavning av vanligt förekommande ord i elevnära texter. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRSÄR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Att resonera om innehållet i olika texter. (SV åk 1–3)
- Språkliga strukturer och normer. Grundläggande skrivregler med gemener och versaler samt de vanligaste skiljetecknen. (SV åk 1–3)
- Strukturerade samtal. Att berätta om vardagliga händelser samt att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Att lyssna, ställa frågor och ge kommentarer. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Läs och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

FÖRE LÄSNINGEN

Innan ni läser boken om helikoptrar, är det bra att ta reda på vad eleverna redan vet om helikoptrar. Använd er av ett VÖL-diagram för att få information om elevernas förkunskaper och vilka frågor de vill söka svar på.

V Vad vet du om helikoptrar?	Ö Vad önskar du veta?	L Vad har du lärt dig?

PÅ LINJEN

Rita upp en linje i klassrummet eller utomhus. I ena änden lägger du en lapp där det står "Håller inte alls med" och i andra änden lägger du en lapp där det står "Håller helt med". Eleverna ska sedan ta ställning till olika påståenden, gradera sina svar på linjen och lägga lappar med sina namn där det passar deras svar. När alla har lagt sina namn får eleverna vara beredda på att motivera sina val.

Håller inte alls med -----Håller helt med

Förslag på påståenden:

- Jag tycker att det är för snabbt för helikoptrar att köra 300 km/h.
- Jag tycker att det borde finnas fler ambulanshelikoptrar i Sverige.
- Jag skulle vilja åka helikopter.
- Jag skulle vilja flyga upp på Mount Everest och landa, 8 848 meter över havet.

ORDDUELLEN

Förbered: Skriv ord från boken på små lappar.

Förslag på ord:

rotorblad, snurra, landa, brand, sjö, polis, vatten, fjäll, olycka, tung, hus, köra

Läs orden gemensamt i klassen. Lägg ut lapparna på ett bord. Två elever sitter mittemot varandra med händerna i knäet.

1. Säg ett ord.
2. Den som först slår handen på ordet får ett poäng.
3. Kör bäst till fem och sedan byter ni par.

SPRINGDIKTAMEN

Förbered: Skriv ord från boken på lappar. Det kan vara bra att börja med cirka 10 ord.

Exempel på ord:

brand, landa, nöd, plattform, rotorblad, rädda, sjukhus, sjö, skog, helikopter

1. Gå igenom lapparna med eleverna. Vad står det?
2. Sätt upp lapparna utspritt i kapprummet/grupprummet.
3. Dela in eleverna i par. En ska vara skrivare och en springare.
4. Sätt en timer på cirka 4 min.
5. När tiden startar ska springaren springa ut i korridoren, läsa ett ord och springa in till skrivaren och säga ordet.
6. Välj om skrivaren skriver ordet på papper, dator eller surfplatta. När skrivaren har skrivit ordet springer springaren ut igen i korridoren och letar upp ett nytt ord.
7. När tiden är ute går ni igenom hur många ord varje par har lyckats hinna med att skriva och vilka ord det är.
8. Fortsättning: Man kan sedan byta roller så att skrivaren får vara springare och tvärtom.

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad heter de stora vingarna på helikoptern?
De heter rotorblad.
2. Vem var Leonardo da Vinci?
Han var en konstnär och en uppfinnare.
3. När byggdes den första helikoptern?
Den byggdes år 1935.
4. Hur fyller man tanken på helikoptern när den ska släcka en brand?
Man tar vatten från en sjö.
5. Hur snabbt kan en helikopter flyga?
De kan flyga i 300 km/h.
6. Hur tungt kan världens största helikopter lyfta?
Den kan lyfta mer än 20 000 kilo.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

7. Skriv två städer i Sverige där det finns ambulanshelikoptrar.
Det finns i Stockholm och i Mora.
8. Hur kan människor hamna i nöd och behöva hjälp av helikopter?
De kan skada sig på fjället eller hamna i en skogsbrand.

Frågor bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

9. Varför tror du att en helikopter kan behöva flytta på ett hus?
Eget svar.
10. Vad tror du att en polishelikopter kan spana på från luften som poliserna inte kan se från en polisbil?
Eget svar.
11. Ungefär hur mycket vatten tror du det ryms i en vattentank på en helikopter?
Eget svar.
12. Ge exempel på hur folk kan råka illa ut på sjön.
Eget svar.

SANT ELLER FALSKT

Helikoptrar kan bara landa på stora ytor. FALSKT

Helikoptrar kan stå still i luften. SANT

De stora ringarna heter rotorblad. SANT

Att rotera betyder stanna. FALSKT

Första helikoptern byggdes år 1935. SANT

Man kan fylla helikopterns vattentank från en sjö. SANT

Polisen använder helikopter när de spanar. SANT

Den största helikoptern kan lyfta hus. SANT

Världens minsta helikopter heter Mi-26. FALSKT

Det finns ambulanshelikoptrar på 20 olika ställen i Sverige. FALSKT